

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи
Тетяна ФЕДІРЧИК
Протокол №10 від 21 квітня 2021 р.

**ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

освітнього ступеня «бакалавр»

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

**ФОРМА АТЕСТАЦІЇ: ПУБЛІЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ
МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПРОГРАМИ**

Схвалено на засіданні кафедри музики

Протокол № 12 від «20» квітня 2021 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Іспит «Публічна демонстрація музично-виконавської програми» спрямований на перевірку якості професійної (зокрема музично-виконавської) підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва, а також є показником засвоєння ними системи виконавських умінь і навичок, необхідних для відтворення художньо-образного змісту музичних творів.

Програма іспиту «Публічна демонстрація музично-виконавської програми» спрямована передусім на розв'язання таких **завдань**:

- комплексно перевірити якість засвоєння студентами знань, вмінь і навичок з навчальних дисциплін «Вокальна підготовка», «Музично-інструментальна підготовка», «Хормейстерська підготовка»;
- виявити здатність студентів до прояву неординарного професійного мислення, творчого підходу до майбутньої професійної діяльності.

Програма комплексного фахового іспиту враховує не лише теоретичний, але і практичний зміст вищезгаданих навчальних дисциплін, відображає провідні ознаки професійної майстерності, досягнення педагогів-новаторів України. Дана програма не може бути розглянута як уніфікована, вона може змінюватися залежно від конкретних умов, передбачає багатоваріантність підходів до формування музично-виконавської програми та її методичного та теоретико-музикознавчого супроводу.

Структура іспиту передбачає сценічне виконання напам'ять випускником:

- двох творів на основному музичному інструменті (твір великої форми та концертна п'єса);
- диригування під акомпанемент одного хорового твору;
- сольне виконання одного вокального твору.

Дані види роботи обов'язково супроводжуються музикознавчим та музично-педагогічним аналізом у письмовій (анотація) та усній формах до кожного твору програми.

Бібліографія, запропонована студенту, повинна допомогти у підготовці анотацій до музично-інструментальних, хорових та вокальних творів, надолужити прогалини у системі знань.

На консультаціях, що проводяться напередодні іспиту, екзаменатор ознайомлює студентів з основними напрямками побудови комплексної програми та розглядає питання, які виникають у студентів.

На іспиті важливо виявити уміння випускника ретранслювати теоретичні знання на практичні обставини, що виникають у практиці музично-виконавської діяльності, готовність майбутнього фахівця реалізувати в практичній роботі отримані знання, свою професійну майстерність, удосконалені особистісні якості.

Вимоги до знань і умінь студентів

Студент рівня вищої освіти «бакалавр» повинен володіти такими компетенціями:

Знати: жанрово-стилістичні особливості виконуваних творів, історію їх створення; основні етапи творчої біографії авторів виконуваних творів; базові вимоги до музично-виконавської та педагогічної підготовки сучасного викладача фахових музичних дисциплін; історію становлення музично-виконавської педагогіки на Україні та за кордоном; особливості існуючих програм з музичних дисциплін; основні шляхи забезпечення взаємозв'язку різних видів діяльності в класі музичного інструменту та вокально-хорових дисциплін, використання міжпредметних зв'язків; основну літературу з питань методики викладання гри на музичному інструменті та вокально-хорової роботи.

Вміти: яскраво, образно виконувати твори різних жанрів на музичному інструменті, здійснювати їх педагогічний аналіз; вміти аналізувати хорові партитури та грати їх на фортепіано (повністю і по голосах); художньо виконувати вокальні твори різних жанрів, вміти доносити до слухача зміст поетичного тексту твору.

**ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ АНОТАЦІЙ ДО
ІСПИТУ «ПУБЛІЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ
ПРОГРАМИ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

*Письмова анотація до 2-х інструментальних та 1-го вокального твору
пишеться у формі музикознавчо-методичного аналізу
і містить наступні складові:*

- I. Короткі відомості про життєвий та творчий шлях автора інструментального твору (авторів музики та тексту вокального твору).
- II. Коротка історія створення музичного твору.
- III. Аналіз стилістичних і жанрових особливостей твору; аналіз літературного тексту (у вокальному творі).
- IV. Музично-теоретичний аналіз твору (форма, фактура, ладотональний план, особливості метроритму, штрихи, динамічні та темпові зміни тощо)
- V. Детальний методичний аналіз твору (основні художні завдання у роботі над музичним твором, основні технічні труднощі та способи їх вирішення).
- VI. Аналіз можливостей використання твору в якості педагогічного репертуару для занять із музичного інструменту (або з вокалу) для учнів мистецьких шкіл.
- VII. Аналіз можливостей використання твору під час проведення позаурочної музично-виховної роботи з учнями мистецьких шкіл.
- VIII. Список джерел, використаних при написанні анотації.
- IX. Додатки (наочні засоби, які можуть бути використані під час сприйняття учнями мистецьких шкіл цього музичного твору; нотний текст музичного твору).

*Письмова анотація до 1-го твору з диригування пишеться у формі
музикознавчого аналізу і містить наступні складові:*

- I. Короткі відомості про життєвий та творчий шлях авторів музики і тексту.
- II. Стилiстичні та жанрові особливості твору.

III. Аналіз літературного тексту.

IV. Музично-теоретичний аналіз твору.

V. Вокально-хоровий аналіз твору.

VI. Вид хорової партитури.

VII. Диригентсько-виконавський аналіз твору.

VIII. Аналіз можливостей використання твору в якості педагогічного репертуару для дитячих хорових колективів різних мистецьких шкіл.

IX. Додатки (нотний текст музичного твору).

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ АНОТАЦІЙ

1. Всі анотації друкуються на білому стандартному папері формату А4 (шрифт – Times New Roman; розмір шрифту – 14; міжрядковий інтервал – 1,5; поля зверху – 2 см., поля знизу – 2 см., поля зліва – 2,5 см., поля справа – 1,5 см; вирівнювання – по ширині; абзац – 1,25 см).
2. Титульні сторінки анотацій друкуються згідно зі зразком.
3. Кожна анотація вкладається в окрему папку.
4. Всі анотації повинні бути попередньо перевірені та підписані на титульній сторінці викладачами з хормейстерської, вокальної та музично-інструментальної підготовки.
5. Студентам потрібно приносити на перевірку та затвердження викладачам з хормейстерської, вокальної та музично-інструментальної підготовки тільки якісно підготовлені анотації, написані згідно розроблених кафедрою музики вимог.

**Без перевіреної та підписаної викладачем анотації студент
не допускається до здачі іспиту!**

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНИХ СТОРІНОК ДО АНОТАЦІЙ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Кафедра музики

Анотація до вокального твору П. Майбороди «Пісня про рушник»

Підготовлена до іспиту «Публічна демонстрація музично-виконавської програми» студенткою (ом) IV курсу денної (заочної) форми навчання спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

**Викладач
з вокальної підготовки:
доц. Дерда І.М.**

(підпис викладача)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Кафедра музики

Анотація
до інструментального твору
М. Лисенка «Елегія»

Підготовлена до іспиту «Публічна демонстрація музично-виконавської програми» студенткою (ом) IV курсу денної (заочної) форми навчання спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

Викладач
з музично-інструментальної підготовки
доц. Боднарук І.М.

(підпис викладача)

ЧЕРНІВЦІ – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Кафедра музики

Анотація
до хорового твору
М. Леонтовича «Щедрик»

Підготовлена до іспиту «Публічна демонстрація музично-виконавської програми» студенткою (ом) IV курсу денної (заочної) форми навчання спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

Викладач
з хормейстерської підготовки:
доц. Софроній З.В.

(підпис викладача)

ЧЕРНІВЦІ – 2021

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано. Москва : Музыка, 1983. 288 с.
2. Алексеев І. Д. Викладання гри на баяні. Київ : Держ. вид-во образотворчого мистецтва і музичної літератури, 1957. 143 с.
3. Арчажникова Л.Г. Профессия – учитель музыки. Книга для учителя. Москва : Просвещение, 1984. 111 с.
4. Баренбойм Л. А. Музыкальная педагогика и исполнительство. Ленинград : Музыка, 1974. 336 с.
5. Баштан С. Школа гри на бандурі. Київ : Муз. Україна, 1989. 134 с.
6. Безбородова Л.А. Дирижирование. Москва : Просвещение, 1985. 125 с.
7. Безфамильнов В. Воспитание баяниста. Вопросы теории и практики: учеб. пособие для средних и высших учебных заведений. Киев : Музична Україна, 1989. 200 с.
8. Береза А. В. Вивчення поліфонічних творів у класі баяна : навч.-метод. посібник. Вінниця : ТОВ Фірма “Планер”, 2007. 262 с.
9. Береза А. В. Танцювальна та маршова музика в школі: навч.-метод. посіб. для студ. муз.-пед. факультетів вищ. навч. закладів. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2003. 332 с.
10. Береза А. В. Твори українських композиторів у класі акордеонно-баянного виконавства: навч.-метод. посіб. для студ. муз.-пед. факультетів. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2008. 213 с.
11. Береза А. В. Твори українських композиторів у класі акордеонно-баянного виконавства: навч.-метод. посіб. для студ. муз.-пед. факультетів. Вінниця : Планер, 2009. 354 с.
12. Брояко Н. Б. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста : монографія. Івано-Франківськ : ПДУ ім. В. Стефаніка, 1997. 150 с.
13. Гофман Й. Фортепианная игра : Ответы на вопросы о фортепианной игре / Й. Гофман. Москва : Музыка, 1961. 224 с.

14. Давидов М. А. Теоретичні основи виконавської майстерності баяніста : навч. посіб. для вищих муз. навч. закладів. Київ : Муз. Україна, 1997. 240 с.
15. Давидов М. А. Школа виконавської майстерності баяніста (акордеоніста). Київ : Вид. ім. О. Теліш, 1998. 111 с.
16. Дутчак В. Аранжування для бандури : навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ : Плай, 2001. 90 с.
17. Ержемский Г. Психология дирижирования. Москва : Музыка, 1988. 173 с.
18. Єгоров О. Теорія і практика роботи з хором. Київ : Державне видавництво образотворчого мистецтва і літератури, 1961. 216 с.
19. Иванов-Радкевич А. О воспитании дирижера. Москва : Музыка, 1973. 163 с.
20. Кан Э. Элементы дирижирования. Москва : Музыка, 1980. 218 с.
21. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. Москва : Музыка, 1965. 198 с.
22. Коган Г. М. Работа пианиста. Москва : Музыка, 1979. 182 с.
23. Колесса М. Основи техніки диригування. Київ : Музична Україна, 1973. 216 с.
24. Левченко Г., Лиманський П., Тягло Є. Хорове диригування: навчальний посібник. Вип. I. Полтава: ПДПУ, 1995. 124 с.
25. Либерман Е. Я. Работа над фортепианной техникой. Москва : Музыка, 1971. 92 с.
26. Либерман Е. Я. Творческая работа пианиста с авторским текстом. Москва : Музыка, 1988. 178 с.
27. Лиманський П.Т., Тягло Є.І. Самостійна робота з хорового диригування: навчальний посібник. - Полтава, 2000. - 40 с.
28. Лиманський П., Тягло Є. Хорове диригування: навчальний посібник. Вип. II. Полтава: ПДПУ, 1998. 182 с.
29. Липс Ф. Искусство игры на баяне. Москва : Музыка, 1986. 153 с.
30. Лісовий В. А. Основний музичний інструмент (фортепіано): навч.-метод. посібник (Лісовий В. А., Мельничук Я. М., Бойчук І. І.). Чернівці : Рута, 2007. 70 с.

31. Малько Н. Основы техники дирижирования. Москва : Музыка, 1980. 118 с.
32. Мартинсен К. А. Индивидуальная фортепианная техника на основе звукотворческой воли. Москва : Музыка, 1966. 220 с.
33. Маталаев Л.Н. Основы дирижерской техники. Москва : Советский композитор, 1986. 118 с.
34. Моїсеєва М. А. Теоретико-методичні основи навчання ансамблевої гри : навч.-метод. посіб. для викл. і студ. мистец. навч. закладів. Житомир : Видавництво «Волинь», 2002. 208 с.
35. Мусин И. О воспитании дирижера. Москва : Музыка, 1987. 214 с.
36. Нейгауз Г. Об искусстве фортепианной игры. 4-е изд. Москва : Музыка, 1982. 300 с.
37. Олексюк О. М. Методика викладання гри на народних інструментах : навч. посібник. Київ : ДАККиМ, 2004. 135 с.
38. Олексюк О. М. Музична педагогіка : навч. посібник. Київ : КНУКиМ, 2006. 188 с.
39. Ольхов К.А. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров. Москва : Музыка, 1979. 208 с.
40. Ольхов К.А. Теоретические основы дирижерской техники. Москва : Музыка, 1990. 148 с.
41. Петрушин В. И. Музыкальная психология : учеб. пособие для студ. и препод. Москва : Гуманитарно-издательский центр ВЛАДОС, 1997. 384 с.
42. Пігров К. Керування хором. Київ : Музична Україна, 1976. 188 с.
43. Поляков О. Язык дирижирования. Київ : Музична Україна, 1987. 104 с.
44. Робота над творами різних жанрів у класі додаткового музичного інструменту (фортепіано): метод. рекомендації (укл. : І. І. Бойчук). Чернівці : Рута, 2005. 38 с.
45. Савшинский С. И. Работа пианиста над музыкальным произведением. Ленинград : Музыка, 1964. 183 с.
46. Савшинский С. И. Работа пианиста над техникой. Ленинград : Музыка, 1968. 388 с.

- 47.Семенов В. Современная школа игры на баяне. Москва : Музыка, 2003. 216 с.
- 48.Станко А. А. Исполнительский аппарат скрипача. Одесса : Логос, 1995. 248 с.
- 49.Хайкин Б. Беседы о дирижерском ремесле. Москва : Музыка, 1984. 112 с.
- 50.Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано : учеб. пособие для студентов пед. ин-тов. Москва : Просвещение, 1984. 176 с.
- 51.Чесноков П. Г. Хор и управление им. Москва : Музгиз, 1971. 186 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, ВМІНЬ ТА НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

1. Гра на музичному інструменті:

"Відмінно" (А) - виставляється студентам, якщо вони на високому художньому рівні виконали програму, показали технічну досконалість, проявили особливу музикальність, всебічно розкрили характерні стильові ознаки музичних творів.

"Добре" (В, С) - виставляється студентам, якщо вони виконали програму на відповідному рівні, але допустили окремі неточності у нюансуванні, відтворенні динамічних відтінків, штрихів.

"Задовільно" (D, E) - виставляється студентам, якщо вони виконали програму, але допустили ряд помилок у відтворенні нотного тексту, темпову і ритмічну нестабільність, поверхово передали стильові особливості твору.

"Незадовільно" (FX, F) – виставляється студентам, якщо вони не виконали програмних вимог.

2. Виконання вокального твору:

"Відмінно" (А) - виставляється студентам, якщо вони на високому художньому рівні виконали твір і виявили при цьому відповідні вокальні дані та особливу музикальність.

"Добре" (В, С) - виставляється студентам, якщо вони мають добрі вокальні дані і на відповідному рівні виконали програмовий матеріал, але допустили деякі неточності в інтонації та передачі засобів музичної виразності.

"Задовільно" (D, E) - виставляється студентам, якщо вони мають посередні вокальні дані, допускають фальш і помилки у відтворенні музичного тексту твору.

"Незадовільно" (FX, F) - виставляється студентам, якщо вони не мають належних вокальних даних (фальшивий спів, неправильне формування звуку), а також студентам, якщо вони не виконали програмних вимог.

3. Диригування:

"Відмінно" (A) – виставляється студентам, якщо вони на високому рівні володіють технікою диригування, відмінно виконують програмовий матеріал і вміють грамотно аналізувати хорові партитури.

"Добре" (B, C) - виставляється студентам, якщо вони добре виконують програмовий твір, але допускають неточності у його інтерпретації, мають належну диригентську техніку та достатні навички аналізу хорових партитур.

"Задовільно" (D, E) - виставляється студентам, якщо вони на посередньому рівні виконують програмовий матеріал, слабо володіють технікою диригування, допускають помилки щодо інтерпретації твору, не вміють на належному рівні аналізувати хорові партитури.

"Незадовільно" (FX, F) - виставляється студентам, якщо вони не виконують програми згідно даних вимог.